

О. О. Прасов

кандидат юридичних наук, доцент,
суддя

Запорізького окружного адміністративного суду

ПРАВО ОСІБ, ЗАСУДЖЕНИХ ДО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ, НА СІМ'Ю

Статтю присвячено аналізу актуальних питань стосовно проблем законодавчого регулювання особистих немайнових прав осіб, засуджених до позбавлення волі.

Розглянуто питання щодо особистих немайнових прав, які забезпечують природне існування фізичної особи. Проаналізовано проблеми вітчизняного законодавства та практики щодо реалізації особистих немайнових прав, зокрема права на сім'ю, особами, засудженими до позбавлення волі.

Зазначено, що всі люди від народження наділені певним комплексом невід'ємних прав та свобод, які власно є результатом людської природи. Права людини та громадянина закріплені в Конституції України, відповідно до якої усі люди є вільними і рівними у своїй гідності та правах. Ці права є невід'ємними та невідчужуваними. Визнання і захист прав людини є основним обов'язком держави.

Наголошено, що сім'я є найважливішим осередком суспільства та найголовнішим інститутом соціалізації людини. Це невід'ємна частина сучасної суспільної системи. Сім'я, сімейні та родинні зв'язки мають для людини дуже велике значення та становлять загальновизнану соціальну цінність.

Досліджено положення Конституції України, Цивільного кодексу України, Сімейного кодексу України, Кримінально-виконавчого кодексу України та Наказу Міністерства юстиції України „Про затвердження Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань” від 28.08.2018 № 2823/5 з питань забезпечення та реалізації права особи на сім'ю.

Зроблено висновок про певну суперечливість вітчизняного законодавства щодо досліджуваного питання.

На основі проведеного дослідження зроблено висновок про необхідність внесення змін до пункту 5 статті 110 Кримінально-виконавчого кодексу України щодо особливостей забезпечення телефонних розмов між особами, які перебувають у місцях позбавлення волі, у тому числі родичами.

Ключові слова: засуджені, місця позбавлення волі, сім'я, право на сім'ю, право на шлюб, члени родини, близькі родичі.

Вступ. В Основному Законі України передбачено перелік прав людини, зокрема і тих, що належать їй від народження. Відповідно до Конституції України, усі люди є вільними і рівними у своїй гідності та правах. Такі права є невід'ємними та невідчужуваними. Визнання та захист прав людини є основним обов'язком держави [1].

У ст. 51 Конституції України зазначено, що сім'я, дитинство, материнство і батьківство охороняються законом [1]. Законодавство України охороняє право кожної особи на повагу до свого сімейного життя.

Сім'я – найважливіший осередок суспільства та найголовніший інститут соціалізації людини. Це невід'ємна частина сучасної суспільної системи. Сім'я, сімейні та родинні зв'язки мають для людини дуже велике значення та станов-

лять загальновизнану соціальну цінність. Саме тому права людини, пов'язані з сімейними відносинами, охороняється законом.

Як і будь-яка людина, права якої охороняються Конституцією України та іншими нормативними актами, особи, засуджені до позбавлення волі мають право на сім'ю, на шлюб, на підтримання родинних зв'язків тощо. Це є невідчужуване немайнове право. При цьому, повсякчасно, виникають проблеми з реалізацією таких прав у місцях позбавлення волі.

Проблемам, пов'язаним з немайновими правами особи, присвятили свої наукові роботи М. М. Агарков, Н. О. Давидова, Т. П. Карнаух, Н. В. Козлова, О. В. Кохановська, Л. О. Красавчикова, М. М. Малєїна, Ж. В. Нор, М. Л. Нохрина, С. О. Сліпченко, Р. О. Стефанчук, В. С. Толстой

Л. В. Федюк та інші дослідники. Питання, пов'язані з немайновими правами осіб, засуджених до позбавлення волі досліджували, зробивши великий внесок у юридичну науку, такі науковці як О. М. Бандурка, Ю. В. Баулін, В. А. Бадира, А. П. Гель, М. Я. Гуцуляк, О. М. Джужа, Т. А. Денисова, О. Г. Колб, А. С. Нікифоров, В. О. Меркулова, В. В. Лень, О. М. Литвинов, М. І. Мельник, В. Ф. Примаченко, П. Г. Пономарьов, В. М. Прусс, А. Х. Степанюк, В. М. Трубников, Ю. А. Чеботарьова, Д. В. Ягунов, І. С. Яковець та інші. Однак, не зважаючи на ґрунтовні дослідження цих поважних вчених, недостатньо висвітленими залишаються питання щодо проблем та особливостей реалізації права засуджених до позбавлення волі на сім'ю, що обумовлює мету статті.

Мета статті. Дослідження присвячене проблемам вітчизняного законодавства та практики щодо реалізації особистих немайнових прав, а саме – права на сім'ю, особами, засудженими до позбавлення волі.

Результати. Відповідно до ч. 3 ст. 16 Загальної декларації прав людини [2] та ч. 1 ст. 23 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, сім'я визначається як природний і основний осередок суспільства та держави [3].

У ст. 291 Цивільного кодексу України (далі – ЦК України) наголошується, що фізична особа незалежно від віку та стану здоров'я має право на сім'ю [4]. Ст. 3 Сімейного кодексу України (далі – СК України) визначає сім'ю первинним та основним осередком суспільства і вказує на те, що її складають особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки [5].

Частиною 4 статті 291 ЦК України передбачено, що ніхто не має права втручатися у сімейне життя фізичної особи, крім випадків, передбачених Конституцією України. Це положення збігається зі статтею 32 Конституції України, згідно з якою ніхто не може зазнавати втручання в його особисте і сімейне життя, крім випадків, передбачених Конституцією України. Тобто вітчизняне законодавство охороняє та забезпечує право кожної особи на повагу до свого сімейного життя.

Згідно зі ст. 4 СК України право особи на сім'ю включає: право на створення сім'ї, право кожної особи на проживання в сім'ї, право кожної особи на повагу до свого сімейного життя. Ці права розкриваються через інші права, передбачені ЦК України та СК України, зокрема через право на шлюб, право на підтримання зв'язків

з членами своєї родини тощо. Зауважимо, що всі названі права, як перші, так і другі, є елементами права фізичної особи на сім'ю. Але, у випадку засудження особи до позбавлення волі, її право на проживання в сім'ї обмежується. Після відбуття покарання особа може повернутись до сім'ї та проживати в ній.

Сім'я створюється на підставі шлюбу, кровного споріднення, усиновлення, а також на інших підставах, не заборонених законом, і таких, що не суперечать моральним засадам суспільства (ч. 4 ст. 3 СК України).

Позбавлення фізичної особи волі впливає на реалізацію нею права щодо створення сім'ї та підтримання сімейних зв'язків. Насамперед це проявляється у здійсненні знайомства засуджених для створення сім'ї з особами протилежної статі. Зокрема знайомства засуджених чоловіків, які відбувають покарання за тяжкі та особливо тяжкі злочини, з жінками відбуваються, як свідчить практика, переважно через листування. З цією метою засуджені чоловіки дають оголошення у засобах масової інформації про бажання познайомитись з жінкою для створення сім'ї або відповідають на таке оголошення жінки.

Як приклад можна навести оголошення Г. у газеті у рубриці знайомства, у якому він виражає намір познайомитись з жінкою, яка не зважає, що він відбуває покарання у виді позбавлення волі [6].

Нерідко обраницями осіб, позбавлених волі, стають родичі інших засуджених, які відвідують установи виконання покарань або інші особи так чи інакше пов'язані з відбуванням засудженими покарання. Так, наприклад, одна дівчина приїхала до Кам'янської виправної колонії управління Державного департаменту України з питань виконання покарань у Запорізькій області (№ 101) щоб відвідати брата. Тут вона познайомилась з його другом, також засудженим до позбавлення волі. Згодом вони зареєстрували шлюб. Тепер дівчина чекає коли чоловіка буде звільнено від відбування покарання [7]. Аналогічно відбулось знайомство й іншої дівчини із іншим засудженим до позбавлення волі у Житомирській виправній колонії управління Державного департаменту України з питань виконання покарань у Житомирській області (№ 4). Дівчина приїхала до колонії відвідати брата, де у кімнаті тривалих побачень познайомилась із засудженим. Через півроку знайомства дівчина та цей засуджений зареєстрували шлюб [8].

Відповідно до законодавства України шлюб визначається як сімейний союз жінки та чоловіка, зареєстрований в органі державної реєстрації актів цивільного стану.

Відповідно до Правил реєстрації актів цивільного стану в Україні реєстрація шлюбу із засудженими, які відбувають покарання в установах покарань, провадиться відділом реєстрації актів цивільного стану за місцезнаходженням цієї установи на загальних підставах, передбачених законодавством України. Ініціювати реєстрацію шлюбу може як не засуджена, так і засуджена особа. Умовами реєстрації такого шлюбу є наступне: чоловік та жінка мають досягти шлюбного віку (18 років); їх шлюб повинен ґрунтуватися на вільній згоді чоловіка та жінки; особи мають особисто подати письмову заяву про реєстрацію їх шлюбу до відділу державної реєстрації актів цивільного стану. При реєстрації шлюбу тривалі побачення надаються позачергово – відповідно до ст. 110 Кримінально-виконавчого кодексу України (далі – КВК України) [9].

Задля реалізації засудженою особою свого права на шлюб адміністрація установи виконання покарання має обов'язково забезпечити таку особу бланком заяви про реєстрацію шлюбу. Після заповнення засудженим тієї частини заяви, яка стосується безпосередньо його, керівник місця несвободи перевіряє вказані особою відомості, звіряє їх з паспортом, що зберігається в особовій справі ув'язненого та засвідчує справжність підпису останнього. Далі ця заява направляється особі, з якою засуджений бажає зареєструвати шлюб. Крім того, їй має бути повідомлено інформацію про відділ державної реєстрації актів цивільного стану у якому відбудеться реєстрація шлюбу. Особа також заповнює відповідну частину заяви. Її підпис обов'язково повинен бути нотаріально засвідченим. Подавши заяви про реєстрацію шлюбу особи (чи одна з них) повинні сплатити державне мито, надавши оригінал квитанції до відділу державної реєстрації актів цивільного стану. За законодавством України шлюб реєструється через місяць від дня подачі заяви, за виключенням, якщо є поважна причини зареєструвати його раніше (вагітність, народження дитини, загроза для життя одного з наречених тощо). Реєстрація шлюбу з засудженим проводиться у місці, яке визначає адміністрація установи виконання покарань. Якщо особа поки перебуває під слідством та знаходиться у слідчому ізоляторі, реєстрація шлюбу з нею здійснюється відділом державної реєстрації

актів цивільного стану з письмового дозволу органу дізнання або суду. Якщо ув'язнений чи ув'язнена вже перебували у шлюбі з іншою особою, то вони, для вступу у повторний шлюб, повинні надати, в залежності від ситуації, один з наступних документів: свідоцтво про розірвання шлюбу; свідоцтво про смерть одного з подружжя; рішення суду про розірвання шлюбу; рішення суду про визнання шлюбу недійсним; висновок відділу державної реєстрації актів цивільного стану про анулювання актового запису про шлюб, що є недійсним [10].

Слід відзначити, що шлюби між засудженими, які обидва відбувають покарання в установах виконання покарань, прямо не заборонені законодавством. Разом із тим порядок реєстрації таких шлюбів нормативно не врегульований, у зв'язку з чим такі шлюби не укладаються. Шлюби між засудженими особами, які відбувають покарання в установах покарань, реєструються після відбуття покарання одним із них або двома. Тобто, за чинними нормативно-правовими актами створити сім'ю через шлюб може лише засуджена особа з не засудженою особою. Ініціювати реєстрацію шлюбу може будь-яка з цих осіб.

Що стосується підтримання засудженими сімейних зв'язків, то, по перше, необхідно зазначити наступне. У ч. 2 ст. 291 ЦК України вказується, що фізична особа не може бути проти її волі розлучена з сім'єю, крім випадків, встановлених законом [4]. Згідно з ч. 3 ст. 4 СК України особа може бути примусово ізолювана від сім'ї лише у випадках і в порядку, встановлених законом [5].

Особа, засуджена за вчинення злочину до позбавлення волі, ізолюється від сім'ї і відбуває покарання у місцях позбавлення волі. Таким чином, право фізичної особи на проживання в сім'ї обмежується у випадку її засудження до позбавлення волі. Після відбуття такого покарання особа може повернутись до сім'ї та проживати в ній. У той же час, відповідно до частини 3 статті 291 ЦК України фізична особа має право на підтримання зв'язків з членами своєї сім'ї та родичами незалежно від того, де вона перебуває [4].

Статтею 153 СК України передбачено, що мати, батько та дитина мають право на безперешкодне спілкування між собою, крім випадків, коли таке право обмежене законом [5]. На підставі статті 259 СК України право на спілкування мають брати та сестри, зокрема ті, які не проживають разом. У житті ж, інколи, після засудження особи до позбавлення волі, з нею,

за ініціативою членів її сім'ї та родичів, припиняються будь-які зв'язки.

Статтю 110 КВК України передбачено, що засуджені мають право на побачення: короткострокові тривалістю до чотирьох годин і тривалі – до трьох діб. Короткострокові побачення надаються з родичами або іншими особами у присутності представника колонії. Тривалі побачення надаються з правом спільного проживання і тільки з близькими родичами (подружжя, батьки, діти, всиновлювачі, всиновлені, рідні брати й сестри, дід, баба, онуки). Тривалі побачення можуть надаватися і подружжю, яке проживало однією сім'єю, але не перебувало у шлюбі, за умови, що в них є спільні неповнолітні діти [9]. Також статтю 110 КВК України передбачено, що засудженим надається право на чотири телефонних розмови протягом року тривалістю до п'ятнадцяти хвилин кожна під контролем адміністрації. Телефонні розмови оплачуються з особистих коштів засуджених. Також, відповідно до змісту розділу XII Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань, у разі тяжкої хвороби засудженого, що загрожує його життю, близьким родичам, дружині (чоловіку) засудженого(ї) надається дозвіл на його відвідування. Таке відвідування у загальний рахунок побачень не зараховується [11]. Телефонні ж розмови, так само як і побачення, між перебуваючими в місцях позбавлення волі заборонені (відповідно до зазначених Правил та п. 5 ст. 110 КВК) [11].

На нашу думку, заборона побачень між засудженими, у тому числі членами сім'ї, виправдовується труднощами їх перевезень з однієї установи виконання покарань до іншої, значними витратами у зв'язку з цим коштів, необхідністю забезпечення захисту інтересів осіб, суспільства і держави. У той же час категоричну заборону телефонних розмов між всіма перебуваючими в місцях позбавлення волі вважаємо необґрунтованою.

Відповідно до статті 113 КВК України засудженим дозволяється одержувати і відправляти листи і телеграми за свій рахунок без обмеження їх кількості. Листування між особами, які перебувають в місцях позбавлення волі, тобто засудженими, які не є родичами, допускається тільки з дозволу адміністрації колонії. Окремі засуджені фактично лише за допомогою листування можуть спілкуватись, обмінюватись інформацією.

Право на підтримання засудженими до позбавлення волі зв'язків з членами своєї сім'ї

та родичами дещо обмежено та чітко окреслено законом. Згідно з статтями 138, 139, 140 КВК України засуджені, які відбувають покарання у виправних колоніях мінімального, середнього та максимального рівня безпеки можуть одержувати щомісяця короткострокове й один раз на три місяці тривале побачення [9]. Залежно від поведінки засуджених до позбавлення волі обмеження їх права на підтримання зв'язків з членами своєї родини та родичами можуть бути дещо розширені або звужені. За сумлінну поведінку і ставлення до праці, навчання, активну участь у роботі самодіяльних організацій до засуджених можуть застосовуватися протягом року такі заходи заохочення, крім іншого, як надання додаткового короткострокового або тривалого побачення, дозвіл на додаткову телефонну розмову (статті 130, 131 КВК України) [9].

Відповідно до статті 132 КВК України за порушення встановленого порядку відбування покарання до засуджених можуть застосовуватися, крім іншого, такі заходи стягнення: поміщення засуджених чоловіків, які тримаються у виправних колоніях, у дисциплінарний ізолятор з виведенням або без виведення на роботу чи навчання на строк до п'ятнадцяти діб, а засуджених жінок – до десяти діб; поміщення засуджених, які тримаються в приміщеннях камерного типу виправних колоній максимального рівня безпеки, в карцер без виведення на роботу на строк до п'ятнадцяти діб; переведення засуджених, які тримаються у виправних колоніях, до приміщення камерного типу (одиночної камери) на строк до трьох місяців [9].

Слід відзначити, що до засуджених, які відбувають покарання у виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання стягнення у виді переведення до приміщення камерного типу (одиночної камери) не застосовується, оскільки такого роду місць для застосування заходів стягнення у них немає [12, с. 440-441].

Під час тримання в дисциплінарному ізоляторі, карцері або приміщенні камерного типу (одиночній камері) засудженим забороняються, зокрема, побачення (ч. 11 ст. 134 КВК України) [9]. У той же час, відповідно до ч. 3 ст. 291 ЦК України фізична особа має право на підтримання зв'язків з членами своєї сім'ї та родичами незалежно від того, де вона перебуває [4]. Тож в цій частині законодавство є дещо суперечним.

Кримінально-виконавчий кодекс України передбачає певні особливості підтримання зв'язків засуджених до позбавлення волі жінок

і неповнолітніх осіб з членами своєї сім'ї та родичами.

Так, згідно з ст. 141 КВК України при виправних колоніях, в яких відбувають покарання засуджені до позбавлення волі жінки, у разі необхідності організуються будинки дитини. Засуджені жінки, крім засуджених до позбавлення волі на строк більше п'яти років за умисні тяжкі та особливо тяжкі злочини, можуть поміщати в будинки дитини своїх дітей віком до трьох років. У будинках дитини забезпечуються умови, необхідні для нормальної життєдіяльності та розвитку дитини. Засуджені жінки можуть спілкуватися із своїми дітьми у вільний від роботи час без обмежень. На даний час такі дитячі будинки створено при двох виправних колоніях: Чорноморській виправній колонії Одеської області № 74 – якщо жінка є вперше засудженою до позбавлення волі; та Чернігівській виправній колонії Чернігівської області № 44 – якщо вона раніше відбувала дане покарання [12, с. 462].

Можливість спілкування із своїми дітьми, які перебувають у будинках дитини, реалізується засудженими жінками по-різному. Деякі з них не бажають доглядати за власними дітьми, та не дочекаються коли можна здати дитину виховательці, б'ють малюків тощо. Інші, навпаки, турботливо ставляться до дітей, охоче навчаються догляду за дітьми, мріють про їх спільне життя на волі.

Засуджені жінки, яким дозволено проживання за межами виправної колонії, крім іншого, можуть без обмеження листуватися, мати побачення з родичами та іншими особами (ч. 2 ст. 142 КВК України) [9].

Статтю 143 КВК України передбачено, що у виховних колоніях засуджені мають право, крім іншого, одержувати щомісяця короткострокове і один раз на три місяці тривале побачення. При сумлінній поведінці і ставленні до праці та навчання після відбуття не менше однієї четвертої частини строку покарання засуджені мають право на поліпшення умов тримання і їм, зокрема, може бути дозволено додатково одержувати один раз на три місяці короткострокове побачення, яке за постановою начальника виховної колонії може проходити за межами виховної колонії [9]. За сумлінну поведінку і ставлення до праці та навчання, активну участь у роботі самодіяльних організацій і виховних заходах до засуджених неповнолітніх осіб можуть бути застосовані заходи заохочення, передбачені ст. 130 КВК України, у тому числі

й надання додаткового короткострокового або тривалого побачення, дозвіл на додаткову телефонну розмову (ст. 144 КВК України) [9]. Відповідно до ст. 145 КВК України за порушення встановленого порядку і умов відбування покарання до засуджених неповнолітніх можуть застосовуватися такі заходи стягнення, зокрема, як скасування поліпшених умов тримання, передбачених статтею 143 цього Кодексу, поміщення в дисциплінарний ізолятор на строк до десяти діб [9].

Отже, як бачимо, право особи, засудженої до позбавлення волі, на сім'ю, яке включає в себе, зокрема, спілкування з родичами, є обмеженим, особливо що стосується випадків, коли обидва члени сім'ї, які мають бажання спілкуватися, є засудженими та відбувають покарання у вигляді позбавлення волі. У зв'язку з зазначеним вбачається доцільним внесення змін до п. 5 ст. 110 КВК України наступного змісту: слова „телефонні розмови між перебуваючими в місцях позбавлення волі заборонені” замінити на слова „телефонні розмови між перебуваючими в місцях позбавлення волі засудженими, у тому числі родичами, допускаються тільки з дозволу адміністрації колонії. Телефонні розмови підлягають прослуховуванню та, при необхідності, перериванню”. Дозвіл адміністрації на телефонну розмову між засудженими необхідно розглядати як захід щодо забезпечення захисту інтересів окремих осіб, суспільства і держави.

Список використаної літератури:

1. Конституція України. *Відомості Верховної Ради України* (ВВР). 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://www.president.gov.ua/ua/documents/constitution/konstituciya-ukrayini-rozdil-ii>
2. Всеобщая декларация прав человека. Принята и провозглашена в резолюции 217 А (III) Генеральной Ассамблеи от 10 декабря 1948 года. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015
3. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043
4. Цивільний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України* (ВВР). 2003. №№ 40–44. Ст. 356. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/435-15/page>
5. Сімейний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України* (ВВР). 2002. № 21–22. Ст. 135. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#n25>
6. Реєстрація шлюбу із засудженими, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_6838

7. Право на справедливий суд. Короткий опис справ, що розглядалися Центром стратегічного захисту (ЦСЗ) ХПГ у першій половині 2020 року. Т. Беспала, Т. Горбачевська, Г. Овдієнко, М. Ревякін, Г. Токарев. URL: <http://khrpg.org/index.php?id=1597058726>
8. Життя як є. 21.11.2016. Випуск 8. Житомирська виправна колонія № 4. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=eskeaA6xIL8>
9. Кримінально-виконавчий кодекс України. *Відомості Верховної Ради України* (ВВР). 2004. № 3-4. Ст. 21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>
10. Як зареєструвати шлюб із засудженою особою? Івано-Франківські новини Бріз. URL: <http://briz.if.ua/blogs/583.htm>
11. Про затвердження Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань. Наказ Міністерства юстиції України від 28.08.2018 № 2823/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1010-18>
12. Науково-практичний коментар Кримінально-виконавчого кодексу України. А. П. Гель, О. Г. Колб, В. О. Корчинський та інш. За заг. ред. А. Х. Степанюка. Київ : Юрінком Інтер. 2008. 496 с.

Prasov O. O. The right to family life of persons convicted to deprivation of freedom

The article is devoted to the analysis of topical issues concerning the problems of legislative regulation of personal non-property rights of persons sentenced to imprisonment.

The issue of personal non-property rights that ensure the natural existence of an individual is considered. The problems of domestic legislation and practice regarding the realization of personal non-property rights, in particular the right to a family, to persons sentenced to imprisonment, are analyzed.

It is stated that all people are endowed from birth with a certain set of inalienable rights and freedoms, which are actually the result of human nature. Human and civil rights are enshrined in the Constitution of Ukraine, according to which all people are free and equal in their dignity and rights. These rights are inalienable and inalienable. Recognition and protection of human rights is a primary responsibility of the state.

It is emphasized that the family is the most important center of society and the most important institution of human socialization. It is an integral part of the modern social system. Family, family and family ties are very important for a person and are a universally recognized social value.

The provisions of the Constitution of Ukraine, the Civil Code of Ukraine, the Family Code of Ukraine, the Criminal-Executive Code of Ukraine and the Order of the Ministry of Justice of Ukraine „On approval of the Rules of Procedure of penitentiary institutions” from 28.08.2018 № 2823/5 on ensuring and exercising the right to seven ‘you.

The conclusion is made about a certain contradiction of the domestic legislation concerning the investigated question.

Based on the study, it was concluded that it is necessary to amend paragraph 5 of Article 110 of the Criminal Executive Code of Ukraine on the peculiarities of providing telephone conversations between persons in prisons, including relatives.

Key words: *convicts, places of imprisonment, family, right to family, right to marriage, family members, close relatives.*